

עמ"ת 30871/12/16 - מדינת ישראל נגד מוחמד יאסין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 30871-12-16 מדינת ישראל נ' יאסין(עציר)
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
עוררים	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	מוחמד יאסין (עציר)

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה בתיק מ"ת 8892-10-16 מיום 14.12.16, בגדרה שוחרר המשיב בתנאי מעצר בית מלא ובתנאים מגבילים נוספים.

רקע

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"); נהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10א לפקודה; נהיגה ללא רישיון רכב, לפי סעיף 2 לפקודה ונהיגה ברכב ללא ביטוח תקף, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.
2. על פי עובדות כתב האישום, המשיב נתפס כשהוא נוהג ברכב בכביש מס' 444, בעוד שרישיונו נפסל בנוכחותו מיום 29.12.13. כן נהג המשיב ברכב ללא רישיון רכב וללא ביטוח בתוקף.
3. בד בבד עם כתב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים בעניינו. המשיב שהה במעצר במשך כחודשיים וביום 14.12.16, קבע בית המשפט קמא כי לאור עובדה זו ובהתחשב שהשפעתו של המעצר ניכרת בהתנהגותו, ניתן להשיג את מטרת המעצר בתנאים שפגיעתם בחרותו פחותה. לפיכך, הורה בית המשפט קמא על שחרורו של המשיב לתנאי מעצר בית מלא תחת פיקוחם המלא של דודיו. זאת, בנוסף להפקדת סכום של 5,000 ₪, חתימת ערבות עצמית בסכום של 10,000 ₪ וחתימת שתי ערבויות צד ג' בסכום של 10,000 ₪ מטעם כל אחד מהמפקחים. בנוסף, הוטל על המשיב צו פיקוח מעצר למשך 6 חודשים.

תמצית טענות הצדדים

4. העוררת טוענת כי יש להתערב בהחלטת בית המשפט קמא. לשיטתה, יש להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים, תוך מתן משקל ראוי לעברו הפלילי המכביד ולעובדה כי הוא איננו חת מפני רשויות האכיפה והוראות החוק. העוררת הבהירה כי ביום 29.12.13, הורשע המשיב בבית המשפט לתעבורה בתל-אביב, בתיק פ"ל 2233-09-13, בעבירות של נהיגה בפסילה וללא רישיון נהיגה תקף. רישיונו הופקד בבית המשפט ביום 30.1.14. המשיב נדון, בין היתר, ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 3 שנות פסילה בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, חתימה על התחייבות כספית בסכום של 6,000 ₪. העוררת הדגישה כי המשיב לא הורתע מהעונשים שהושתו עליו בתיק הנזכר ושב וביצע את אותן עבירות. אשר לעברו של המשיב, הובהר כי הוא נוהג משנת 2008 ולחובתו נצברו 11 הרשעות קודמות. המשיב נתפס כשהוא נוהג בזמן פסילה זו הפעם השלישית ואף גרם לתאונת דרכים בנסיבות חמורות ביותר כשנהג בזמן פסילה ונגרמה לאדם חבלה של ממש. כן הורשע המשיב בעבירות של אי ציות לאור אדום ברמזור, אי ציות להוראות שוטר, עזיבת מקום תאונה, אי הגשת עזרה לנפגע, אי מסירת פרטים, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, כל זאת כשהיה פסול מלהחזיק ברישיון נהיגה. בנוסף, למשיב עבר פלילי מתחום הסמים.

העוררת הפנתה לגזר הדין בתיק פ"ל 2233-09-13 הנ"ל והדגישה כי טרם מתן גזר הדין, ביקש המשיב את רחמי בית המשפט והתחייב כי לא יחזור על העבירות שביצע. כעת, טוענת העוררת, כי משביצע המשיב את אותה עבירה בפעם השלישית, אין ליתן בו אמון שלא יעבור את אותה עבירה ברביעית, ככל שישוחרר ממעצר. העוררת סבורה כי המשיב הוכיח שלא ניתן לייחס לו את מידת האמון הנדרשת לשם העדפת קביעת תנאים שפגיעתם בחרותו פחותה. בנוסף, סבורה העוררת כי שחרורו של המשיב בתנאים אלו, המאפשרים לו לחזור ולבצע את אותה עבירה, מהווה סכנה חמורה לבטחון הציבור.

העוררת הוסיפה והדגישה, כי המשיב הודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום ודינו הוכרע. בנסיבות אלו, לא עומדת לו עוד חזקת החפות ובהינתן כי הוא צפוי להיאסר, קיים חשש ממשי להימלטותו מאימת הדין. בנוסף, הפנתה העוררת לתסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב, אשר לא המליץ על שחרורו למעצר בית ולא מצא את הוריו כראויים לפיקוח. הודגש כי המשיב שוחרר רק לאחר שנערך תסקיר משלים בעניינו אשר מצא את שני דודיו כראויים לתפקיד הפיקוח. בנסיבות אלו, סבורה העוררת כי לא היה מקום להורות על שחרורו של המשיב ממעצר ממש.

5. למולה, טען המשיב כי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט קמא. לדידו, הודייתו בתיק העיקרי אינה משליכה על השיקולים הנוגעים למעצרו, שכן מתחם הענישה הרלוונטי אינו מחייב את השמתו במאסר מאחורי סורג ובריא. בנוסף, טוען המשיב כי הודייתו וקבלת אחריות למעשיו, אינם אמורים להיזקק לחובתו. מודגש כי קבלת האחריות למעשים מלמדת על הפנמת חומרת העבירות ועל החלטה לבצע תפנית בהתנהלותו ואין זה ראוי כי התנהלות חיובית זו תשמש לרעתו.

שני הצדדים הפנו לאסמכתאות בתימוכין בטענותיהם.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובאסמכתאות שהועברו לעיוני ולאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות, הגעתי

לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל. התרשמתי כי קיים קושי של ממש לייחס למשיב את מידת האמון המתבקשת, המהווה תנאי אין בלתו להוראה על שחרורו בתנאים מגבילים. אני סבור כי נסיבות המעשה והעושה בעניינו של המשיב, מלמדות כי הוא אינו מורתע מרשויות החוק, מהוראות הדין ומהעונשים שהושתו עליו. שוכנעתי כי אין מי שיתקע כף לידי יבטיח כי המשיב לא ישוב לבצע עבירות נוספות ויסכן את בטחון הציבור, ככל שישוחרר ממעצרו.

7. וביתר פירוט; כידוע, הכלל הוא שבעבירות תעבורה אין עוצרים נאשם עד לתום ההליכים, אלא במקרים חריגים. ברם, כאשר לנאשם עבר תעבורתי מכביד וכאשר הוא מועל באמונו של בית המשפט, אזי יש מקום ואף חובה לעצרו עד תום ההליכים בעניינו. עמד על כך כב' השו' דנציגר, בבש"פ 3521/13 **תורג'מן נ' מדינת ישראל** (22.5.2013), בזו הלשון:

"בית המשפט המחוזי לא התעלם מפסיקת בית משפט זה וציין כי הכלל הוא שבעבירות תעבורה אין לעצור נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו אלא במקרים חריגים. אלא שבית המשפט הסביר בהרחבה מדוע מקרה זה נופל במסגרת אותם חריגים, וזאת בשל זלזולו המתמשך של המבקש בהחלטות בתי המשפט השונים שהרשיעו אותו שוב ושוב בעבירות תעבורה שונות. פסקתי בעבר כי כאשר נאשם מועל באמון שנתן בו בית המשפט אין עוד מקום לתת בו אמון ולבוא לקראתו במסגרת הליכי מעצרו [ראו למשל: בש"פ 7902/10 מדינת ישראל נ' אשד (3.11.2010), פסקאות 8-9]. במקרה דנא, מעל המבקש באמונו של בית המשפט לא פעם אחת ולא פעמיים ולכן צדק בית המשפט המחוזי כשקבע כי אין עוד מקום לשקול בעניינו חלופות מעצר."

כן יאים לעניין זה הדברים שנאמרו בבש"פ 2974/15 **אשכנזי נ' מדינת ישראל** (20.5.15), לאמור:

"הדברים מקבלים משנה תוקף בעניינו של המבקש, שנהג בתקופות פסילה פעם אחר פעם, תוך התעלמות מן החוק ומעונשים שכבר הוטלו עליו בעבר... בנסיבות העניין, בהתחשב בעברו הפלילי של המבקש, ובעיקר בעברו התעבורתי; לנוכח העובדה שאין זו הפעם הראשונה שבה הוא נוהג בפסילה; וכן בשים לב לאמצעי הענישה שכבר הופעלו בעניינו, ולא הועילו - אין לומר שהחלטתו של בית המשפט המחוזי לפיה אין די בחלופת מעצר כדי לאיין את מסוכנותו של המבקש עולה כדי פגיעה לא מידתית בזכויותיו המצדיקה הענקת רשות לערור ב"גלגול שלישי".

8. אני סבור כי המקרה הנדון עולה בגדר אותם מקרים חריגים, שבהם יש להורות על מעצרו של נאשם בעבירות תעבורה כאלו המיוחסות למשיב. נסיבות המעשה בעניינו של המשיב מלמדות כי הוא נהג ברכב בכביש מהיר, ללא רישיון נהיגה, ללא רישיון רכב, ללא ביטוח תקף וכל זאת כשהוא פסול מלנהוג ברכב, כשמאסר מותנה מרחף מעל ראשו וכשבעברו עבירות דומות, שתוצאת אחת מהן תאונה קשה. לא אכביר מילים על אודות המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממי שנוהג בזמן פסילה. כבר נפסק לא אחת, כי:

"...מי שנוהג בזמן שרישיונו נפסל מהווה סכנה של ממש למשתמשים בכביש (שם; רע"פ 3878/05 בנגוזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (26.5.2005)). סכנתה של נהיגה

בכלי רכב על-ידי נהג לא מיומן או נעדר שליטה עצמית אינה נופלת מן הסכנה הגלומה בכלי משחית של ממש, ולמרבית הצער נמצאות מדי יום תזכורות כואבות לעובדה פשוטה זו. הדברים מקבלים משנה תוקף בעניינו של המבקש, שנהג בתקופות פסילה פעם אחר פעם, תוך התעלמות מן החוק ומעונשים שכבר הוטלו עליו בעבר" (ר' בש"פ 2974/15 הנ"ל).

9. אשר לנסיבות העושה, אין עוררין על כך שזו הפעם השלישית שבה נתפס המשיב כשהוא נוהג ברכב בתקופת פסילה וללא רישיונות רכב וביטוח תקפים. המשיב הורשע בביצוע עבירה דומה ונגזרו עליו עונשים לרבות מאסר ומאסר מותנה. דומה כי עונשים אלו לא הצליחו להניאו מלבצע את העבירות המיוחסות לו כעת, בפעם השלישית. יתרה מכך, המסוכנות הנשקפת מנסיבות העושה, נלמדת גם מתסקיר שירות המבחן בעניינו. עיון בתסקיר שירות המבחן מיום 23.11.16, מלמד כי המשיב בעל נטייה להתנהגות אימפולסיבית העלולה להתבטא, בין היתר, בנהיגתו הבעייתית. המשיב ציין לפני שירות המבחן כי נסיבות מעצרו נבעו מאירוע דחק שהוביל להתנהגות אימפולסיבית מצדו, אך התקשה להתייחס בחומרה הנדרשת למצבו. שירות המבחן הוסיף וציין, כי התנהלותו הבעייתית. המשיב אף התקשה להתייחס בחומרה הנדרשת למצבו. שירות המבחן הוסיף וציין, כי המשיב מתקשה לדחות סיפוקים ופועל על פי צרכיו, מבלי שהוא מקבל את גבולות החוק. למעלה מכך, צוין כי המשיב שב ומסתבך על אף ריצוי עונש מאסר ועל אף מאסר על תנאי העומד לחובתו וגבולות החוק אינם מהווים גורם מרתיע ומרסן עבורו לאורך זמן.

10. לאורם של נתונים אלו, נהיר כי המשיב אינו מורתע מרשויות החוק ומהאפשרות כי יאסר, או כי יופעל כנגדו המאסר על תנאי המרחף מעל ראשו. נסיבות העושה מלמדות, לכשעצמן, על קיומו של קושי ממשי לייחס למשיב את מידת האמון הנדרשת לבל יפר את תנאי שחרורו ולבל ישוב לבצע עבירות נוספות בעת זו.

כלל ידוע הוא כי שאלת השחרור לחלופת מעצר, תלויה ביכולת של בית המשפט ליתן בנאשם אמון. על כך נקבע כי:

"שאלת השחרור לחלופת מעצר תלויה, במידה מרובה, ביכולת ליתן בנאשם אמון. זו מוסקת, בין היתר, מעברו של הנאשם, מהתנהגותו של הנאשם במהלך האירועים נושא כתב האישום ולאחריהם; ומנסיבותיו הפרטניות של המקרה המובא לפתחו של בית המשפט (ראו: בש"פ 2737/10 שטרית נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 15.4.10); בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.2.07)" (ר' בש"פ 352/11 איאסי ברי נ' מדינת ישראל (25.1.2011)).

עוד נקבע לעניין זה, כי:

"בבסיסו, שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון בין המשוחרר לבין בית המשפט. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאים ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בו אמון- מורה על שחרורו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים בשר ודם או איזוק אלקטרוני, אינם אלא חישוקים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו" (ר' בש"פ 9854/06 עאטיאס נ' מדינת ישראל (13.12.2006)).

11. עוד אציין, כי בחינת האפשרות להעדיפת אמצעים שפגיעתם בחרות הנאשם פחותה, טעונה בדיקה דו-שלבית.

בשלב הראשון, בוחן בית המשפט האם ניתן להשיג את תכלית המעצר בנסיבותיו הספציפיות של הנאשם בדרך של חלופת מעצר. השיקולים העיקריים בשלב זה, כוללים, בין היתר, עבר פלילי ומהותו, מספר האישומים ונסיבותיהם, התרשמות שירות המבחן והאם ניתן ליתן אמון בנאשם. רק אם צלח הנאשם את השלב הראשון, פונה בית המשפט לשלב השני, בו נבחנות חלופות מעצר קונקרטיות ומידת יכולת הגשמתן את תכלית המעצר (ר' בש"פ 3002/06 **סעאידה נ' מדינת ישראל** (17.4.2006); בש"פ 11053/05 **אל אסד נ' מדינת ישראל** (19.12.05); בש"פ 5887/10 **מדינת ישראל נ' אחמידי** (16.8.2010); בש"פ 1911/11 **רוזה נ' מדינת ישראל** (22.3.2011)).

12. אכן, הוראה על מעצר עד תום ההליכים של אדם צעיר בגין עבירות תעבורה אינה שכיחה. יחד עם זאת, לאור נסיבותיו החריגות של המקרה דנן, הכוללות את עברו התעבורתי המכביד של המשיב, את התנהלותו אל מול רשויות החוק ללא מורא ואת בחירתו להוסיף ולנהוג בפסילה על אף מאסר מותנה תלוי ועומד כנגדו ועל אף עונש מאסר שריצה, קשה לתת במשיב את מידת האמון הנדרשת. המשיב לא צלח את השלב הראשון במבחן הדו-שלבי הנזכר ויוצא, אם כן, כי חלופת מעצר לא תסכון בעניינו. אין מדובר במעידה חד-פעמית מטעם המשיב אלא בהעדר נורמה של ציות לחוק. יפה לעניין זה הקביעה בבש"פ 4801/14 **גבארה נ' מדינת ישראל** (14.7.14), לאמור:

"המערער מוכיח שוב ושוב כי אין עליו מורא החוק. כפי שצינו בצדק שתי הערכאות קמא, הודאת המבקש בעבירה, הרשעותיו הרבות בעבירות קודמות שלא הרתיעוהו מלהמשיך פעם אחר פעם לנהוג מבלי שאי פעם הוכשר לכך, ותסקיר המבחן השלילי בעניינו, מלמדים כי נשקפת מהמבקש סכנה משמעותית לציבור, ואין בחלופות שהוצעו כדי לאינה" (ר' אף בש"פ 8581/15 **אבו טיר נ' מדינת ישראל (17.12.15); בש"פ 3363/14 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (20.5.14); בש"פ 7954/14 **אזברגה נ' מדינת ישראל** (7.12.14); בש"פ 4801/14 ובש"פ 2974/15 הנ"ל; בש"פ 1753/07 **אבו רקיה נ' מדינת ישראל** (19.3.07), כהפניית העוררת).**

13. לא התעלמתי מהמלצת שירות המבחן בתסקירו המשלים מיום 14.12.16, שבו ציין את התרשמותו החיובית מהמפקחים הנוספים שהוצעו בעניינו של המשיב ולכן המליץ על שחרורו למעצר בית בפיקוחם, חרף הסיכון שבמצבו. המלצה זו מתייחסת לשלב השני שבמבחן הדו-שלבי ובהינתן הקושי הממשי לייחס למשיב את מידת האמון הנדרשת לשם שחרורו בתנאים מגבילים, כנזכר, על אף התרשמותו של שירות המבחן מדיוות חלופת המעצר שהוצעה מטעמו, סבורני כי אין לקבל את המלצתו.

14. לאור המקובץ, שוכנעתי כי יש להעדיף את אינטרס הציבור המבקש להיות מוגן מפני מסוכנותם של נהגים כמשיב, על פני האינטרס הפרטני שלו לחירות, כי יש לקבל את הערר ולהורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים בעניינו, שסיומם אינו רחוק.

ניתנה היום, כ' כסלו תשע"ז, 20 בדצמבר 2016, במעמד הצדדים.

ארז יקואל, שופט